

Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2023-0266

(mr. dr. D.P.C.M. Hellegers, voorzitter en mr. C.I.S. Dankelman, secretaris)

Datum uitspraak	3 april 2023
Klacht van	De heer [naam 1] en mevrouw [naam 2], verder te noemen de consumenten
Tegen	ABN AMRO Bank N.V., gevestigd te Amsterdam, verder te noemen de bank
Aard uitspraak	Bindend advies
Uitkomst	Beslissing over de behandelbaarheid, vordering afgewezen
Bijlagen	Relevante bepalingen uit het reglement, de website van de bank en brieven van partijen

Samenvatting

Behandelbaarheid. De consumenten hebben hun klacht over de informatieverstrekking van de bank over haar bevoegdheid om de individuele opslag te wijzigen te laat ingediend bij Kifid, doordat zij zich pas in 2021 tot Kifid hebben gewend, terwijl zij hun klacht hierover al in 2009 aan de bank hebben voorgelegd. Dit klachtonderdeel is niet-behandelbaar. De klacht van de consumenten over het niet hebben ontvangen van een voorstel ter (gedeeltelijke) compensatie voor de opslagverhoging op de Euribor-lening is ongegrond. De commissie kan de bank niet verplichten een schikkingsvoorstel uit te brengen aan de consumenten op grond van het enkele feit dat de bank eerder een schikking met Stichting [Y] heeft getroffen met betrekking tot Euribor-hypotheek. Een schikking is vrijwillig en kan niet worden afgedwongen. Dit onderdeel van de vordering wordt afgewezen.

I. Procedure

- I.1 De commissie beslist op basis van haar reglement en op basis van de door partijen aan Kifid ingestuurde documenten inclusief bijlagen. Het gaat om: 1) het klachtformulier van de consumenten; 2) de aanvullende stukken van de consumenten; 3) het verweerschrift van de bank; 4) de repliek van de consumenten en 5) de dupliek van de bank.
- I.2 De commissie is van oordeel dat het niet nodig is de zaak mondeling te behandelen. De zaak wordt daarom op grond van de stukken beslist.
- I.3 De consumenten en de bank hebben gekozen voor een bindend advies. Dit betekent dat partijen elkaar aan de uitspraak kunnen houden.

2. Het geschil

Wat is er gebeurd?

- 2.1 De consumenten hebben in mei 2009 een overeenkomst inzake een kredietfaciliteit, te weten een Euribor-lening, gesloten met de bank (hierna: ‘de kredietovereenkomst’). Partijen zijn het Eenmaands Euribortarief plus een individuele opslag van 1% overeengekomen. In de overeenkomst is de volgende bepaling opgenomen:

“Het hiervoor vermelde laat onverlet het recht van ABN AMRO om de individuele opslag overeenkomstig 6 van de ABN AMRO Bepalingen van toepassing op EURIBOR Leningen maandelijks te wijzigen.”

- 2.2 Op deze kredietovereenkomst zijn onder meer de Algemene Bepalingen voor Kredietverlening door ABN AMRO (voor particulieren) versie januari 1999, en de ABN AMRO Bepalingen van toepassing op EURIBOR Leningen (voor particulieren) van juli 2006 van toepassing verklaard (hierna: ‘de algemene voorwaarden’).
- 2.3 Op 20 oktober 2009 heeft de bank per brief aangekondigd de individuele opslag per 1 november 2009 te verhogen van 1,0% naar 1,5%. De consumenten hebben per brief van 23 november 2009 bij de bank geklaagd over de aangekondigde verhoging. In reactie hierop heeft de bank per brief van 12 januari 2010 toegelicht dat zij op grond van de voorwaarden bevoegd is tot aanpassing van de opslag en daarbij heeft zij de reden van de verhoging toegelicht. De bank heeft het verzoek tot het niet toepassen van de verhoging afgewezen en aangekondigd de verhoging voor één maand te vergoeden. Zowel de brief van de consumenten als de reactie van de bank zijn opgenomen in de bijlagen.
- 2.4 In de algemene voorwaarden bij de Euribor-hypotheek van de bank die klanten in de periode 2005 tot medio 2009 konden afsluiten, stond een beding dat de bank de mogelijkheid gaf de opslag te wijzigen die zij berekende op de Euribor-rente. De door de leningnemers over de leningen te betalen rente bestond uit de variabele Euribor-rente plus een opslag. De bank heeft op grond van dat wijzigingsbeding de opslag voor de klanten met een Euribor-hypotheek in 2009 en 2012 verhoogd. De stichtingen [X] en Stichting [Y] komen op voor de belangen van een groep consumenten die in de genoemde periode zo’n Euribor-hypotheek hebben afgesloten. Zij hebben aangevoerd dat dit beding oneerlijk is in de zin van het Europese recht dat gaat over oneerlijke bedingen in consumentenovereenkomsten. Volgens hen is het beding daarom niet geldig en had de bank de opslag niet mogen verhogen. Voornoemde is voorgelegd bij de rechter. De bank is met Stichting [Y] tot een schikking gekomen voor klanten met een Euribor-hypotheek. In deze schikking was bepaald dat klanten een voorstel krijgen tot rentevergoeding betreffende de door de bank gehanteerde renteopslagen.

- 2.5 De bank heeft hierover berichten op haar website geplaatst. De relevante berichten zijn opgenomen in de bijlagen.
- 2.6 De consumenten hebben geen aanbod ontvangen van de bank en hebben hierover hun onvrede bij de bank kenbaar gemaakt en verzocht om een aanbod. De bank heeft dit verzoek afgewezen. Een nadere uitwisseling van standpunten heeft niet tot een oplossing van het geschil geleid en de consumenten hebben een klacht ingediend bij Kifid.

De klacht en vordering

- 2.7 De consumenten vorderen dat de bank gehouden wordt om ook aan hen een schikkingsvoorstel (onder dezelfde condities) uit te brengen. Zij hebben een vergelijkbaar product afgesloten als de producten die door [X] en Stichting [Y] zijn ingebracht bij de rechtszaak en de bank heeft hen benadeeld door geen voorstel uit te brengen. In dit verband hebben de consumenten het volgende aangedragen:
- De consumenten hebben de lening afgesloten voor de financiering van hun woning. Tijdens de oriënterende gesprekken met de bank hebben de consumenten dit ook kenbaar gemaakt. Zij verkeerden altijd in de veronderstelling dat zij een Euribor-hypotheek hadden. Daarbij is de Euribor-lening een particulier product die qua aard en doel niet afwijkt van de Euribor-hypotheek. In beide gevallen rust er een zakelijk recht op het registergoed dat met een notariële akte is vastgelegd. Verder staan in de algemene voorwaarden van beide producten vergelijkbare paragrafen ten aanzien van de mogelijkheid van de bank om de individuele opslag te wijzigen.
- 2.8 Daarnaast stellen de consumenten dat de bank onzorgvuldig heeft gehandeld gedurende het adviestraject door hen onjuist te hebben geïnformeerd over het product dat zij hebben afgesloten. Het was de consumenten tot voor kort niet duidelijk dat zij geen regulier hypotheekproduct hadden afgesloten. De consumenten wensten graag een transparant product waarbij het duidelijk was hoe de tarieven tot stand kwamen. Als het duidelijk was hoe het tarief tot stand kwam en ook dat de ontwikkeling navolgbaar was, kon dit ook een variabele rente met een vaste opslag zijn. De bank heeft een hypotheek op basis van Euribor-tarief voorgesteld. Nadien hebben partijen gesproken over de individuele opslag en de voorwaarden. De bank heeft tijdens een van de gesprekken aangegeven dat het zeer ongebruikelijk was dat de individuele opslag werd verhoogd en dat het niet in de lijn der verwachting lag dat deze aangepast zou worden. Bij de notaris hebben de consumenten geconstateerd dat het ging om een Euribor-lening met hypothecaire zekerheid plus individuele opslag en kort daarna heeft de bank de individuele opslag verhoogd.
- 2.9 De consumenten vorderen een schadebedrag van € 7.292,- (112 maanden x 0,5% x € 250.000,- x 62,5%) te vermeerderen met wettelijke rente vanaf 1 januari 2010.

Het verweer

- 2.10 De bank heeft verweer gevoerd tegen de stellingen van de consumenten. Voor zover relevant zal de commissie bij de beoordeling daarop ingaan.

3. De beoordeling

Behandelbaarheid

- 3.1 Voordat de commissie tot een inhoudelijke beoordeling van het geschil kan komen, dient zij zich ambtshalve eerst te buigen over de behandelbaarheid van de klacht. De commissie oordeelt dat de klacht van de consumenten over de informatieverstrekking ten tijde van het aangaan van de overeenkomst over de bevoegdheid van de bank om de individuele opslag te wijzigen niet-behandelbaar is en licht hierna toe waarom.

Wat staat er in het reglement?

- 3.2 Kifid heeft op 23 juni 2021 de klacht van de consumenten ontvangen. Het reglement per 1 april 2017 is daarom van toepassing. Volgens artikel 5.1 van het reglement moesten de consumenten hun klacht indienen binnen een jaar nadat zij de klacht aan de bank hadden voorgelegd. Deze termijn van een jaar kan op grond van het bepaalde in de artikelen 5.2 tot en met 5.4 niet worden verkort, maar wel verlengd, namelijk indien de driemaandetermijn of de redelijke termijn die in deze bepalingen is genoemd, eindigde na het verstrijken van de termijn van een jaar. In dit geval heeft de bank de consumenten bij de schriftelijke afwijzing van de klacht niet gewezen op de mogelijkheid om de klacht aan het Kifid voor te leggen (5.4) en dus moesten de consumenten hun klacht indienen binnen een redelijke termijn nadat zij begrepen of hadden behoren te begrijpen dat zij met de klacht bij (de commissie van) Kifid terecht konden. In eerdere uitspraken heeft de commissie geoordeeld dat het uitgangspunt voor een redelijke termijn één jaar is.¹
- 3.3 De klacht die in het onderhavige geschil is voorgelegd, is naar het oordeel van de commissie identiek aan de klacht die de consumenten op 23 november 2009 bij de bank hebben ingediend. Beide zien op de informatieverstrekking ten tijde van het aangaan van de overeenkomst over de bevoegdheid van de bank om de individuele opslag te wijzigen. In dit geval staat niet ter discussie dat de consumenten op 23 november 2009 een klacht hebben ingediend bij de bank. Op 12 januari 2010 heeft de bank haar definitieve standpunt kenbaar gemaakt en de consumenten niet gewezen op de mogelijkheid om de klacht bij het Kifid in te dienen. De consumenten hadden de klacht derhalve moeten indienen binnen een redelijke termijn nadat zij begrepen of hadden moeten begrijpen dat zij met hun klacht bij het Kifid terecht konden.

¹ Zie bijvoorbeeld Geschillencommissie Kifid nr. 2019-175 en 2019-379.

Kifid ontving de klacht op 23 juni 2021. Een termijn van ruim tien jaar kwalificeert niet als een redelijke termijn in de zin van artikel 5 van het reglement.

- 3.4 Daaruit volgt dat de consumenten hun klacht over de informatieverstrekking over de bevoegdheid van de bank om de individuele opslag te wijzigen te laat bij Kifid hebben ingediend. Dat betekent dat dit klachtonderdeel volgens het reglement niet door Kifid behandeld kan worden en de commissie niet toe kan komen aan de inhoudelijke beoordeling van dit klachtonderdeel. De commissie is niet gebleken dat sprake is van een van de situaties die is opgenomen in artikel 5.6 van het Reglement. De termijnoverschrijding dient daarom voor rekening en risico van de consument te blijven.

Inhoudelijke beoordeling

- 3.5 De commissie ziet zich voor de vraag gesteld of de bank een aanbod aan de consumenten had moeten uitbrengen ter (gedeeltelijke) compensatie voor de opslagverhoging op de Euribor-lening, zoals de bank heeft uitgebracht aan haar klanten met een Euribor-hypotheek.
- 3.6 In mei 2009 hebben de consumenten bij de bank een kredietovereenkomst gesloten voor een bedrag van € 250.000,- met een looptijd van 10 jaar. Deze financiering had betrekking op de overname van een lopende financiering bij een andere geldverstrekker en verbouwing van de woning van de consumenten. Overeengekomen is dat onder meer als zekerheid werd verstrekt een krediethypotheek op het woonhuis van de consumenten. Op deze kredietovereenkomst zijn onder meer de Algemene Bepalingen voor Kredietverlening door ABN AMRO (voor particulieren), versie januari 1999 en de ABN AMRO Bepalingen van toepassing op EURIBOR Leningen (voor particulieren) van juli 2006, van toepassing verklaard.
- 3.7 Tussen partijen staat niet ter discussie dat de kredietfaciliteit die de consumenten hebben afgesloten een Euribor-lening met hypothecaire zekerheid betreft. Ook staat vast dat de stichtingen [X] en Stichting [Y] voor dit product geen oordeel hebben gevraagd aan de rechter over de voorwaarden. Deze rechtszaak zag op overeenkomsten van klanten met een Euribor-hypotheek, waarvan de opslag per 1 februari 2009 met 0,5% en per 1 juni 2012 met 1,00% is verhoogd.
- 3.8 De commissie oordeelt als volgt. Een schikking is een regeling buiten een procedure om, ook wel minnelijke regeling genoemd. Partijen treffen een regeling om procedures (of in dit geval verder procederen) te voorkomen. Een schikking is vrijwillig en kan niet worden afgedwongen. De commissie kan de bank niet verplichten een schikkingsvoorstel uit te brengen aan de consumenten op grond van het enkele feit dat de bank eerder een schikking met Stichting [Y] heeft getroffen met betrekking tot Euribor-hypotheek. Daarbij neemt de commissie ook het volgende in ogenschouw.

Vast staat dat de bank de Euribor-lening als andersoortig product heeft behandeld dan de Euribor-hypotheek en ten aanzien van de Euribor-lening een van de Euribor-hypotheek afwijkend opslagenbeleid heeft gevoerd. Niet is komen vast te staan dat het om een identiek product gaat. Gelet daarop kan dan ook niet worden geconcludeerd dat de bank door de consumenten geen regeling aan te bieden zou hebben gehandeld op een wijze die naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaard is. De commissie ziet ook geen andere gronden om de vordering van de consumenten toe te wijzen. De vordering van de consumenten wordt afgewezen.

4. De beslissing

De commissie verklaart de klacht over de zorgplichtschending niet-behandelbaar en voor het overige acht de commissie de klacht ongegrond en wijst zij de vordering af.

Deze uitspraak is gedeeltelijk een beslissing over behandelbaarheid en gedeeltelijk een bindend advies. Tegen de beslissing over de behandelbaarheid kunt u geen beroep instellen. Of u tegen het bindend advies beroep kunt instellen, kunt u nalezen in regel 7 van het Reglement Commissie van Beroep Kifid – vanaf 1 april 2022, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten. In regel 18.1 van dat reglement is bepaald dat beroep kan worden ingesteld tot 6 weken na de dag van deze uitspraak. Meer informatie over het instellen van beroep kunt u vinden op de website www.kifid.nl/in-beroep-gaan-bij-kifid.

Binnen 2 weken na de verzenddatum van deze uitspraak kunt u een schriftelijk verzoek indienen tot herstel van een overduidelijke vergissing in de uitspraak zoals een schrijffout, een verkeerde naam/datum of een rekenfout. De beslissing van de geschillencommissie in de uitspraak kan hiermee niet ter discussie worden gesteld. Ook kunt u binnen 1 maand na de verzenddatum van de uitspraak een schriftelijk verzoek indienen om de uitspraak aan te vullen als u vindt dat de geschillencommissie niet heeft beslist over alle onderdelen van uw vordering. Dit ziet niet op de situatie waarin u meent dat de geschillencommissie in haar uitspraak niet uitdrukkelijk al uw argumenten, ter onderbouwing van uw vordering, heeft behandeld. Meer informatie hierover staat in artikel 40 van het reglement van de geschillencommissie vanaf 1 april 2017, te vinden op de website www.kifid.nl/reglementen-en-statuten.

Contactgegevens Klachteninstituut Financiële Dienstverlening

Telefoonnummer: 070 - 333 8 999

Website: www.kifid.nl

Bijlagen - Relevante bepalingen uit het reglement, de website van de bank en brieven van partijen

Relevante bepalingen uit het Reglement Geschillencommissie Financiële Dienstverlening, bemiddeling en (bindend) advies – vanaf 1 april 2017 tot 1 april 2022

5. Termijn van indiening

5.1 De Klacht moet bij de Geschillencommissie worden ingediend binnen een jaar nadat Consument zijn Klacht aan de Financiële dienstverlener heeft voorgelegd. Deze termijn kan niet worden verkort door de termijnen die zijn genoemd in 5.2 tot en met 5.4.

5.2 De Klacht moet worden ingediend binnen drie maanden na de dagtekening van de brief of het bericht waarin de Financiële dienstverlener definitief zijn standpunt over de Klacht aan Consument kenbaar heeft gemaakt, mits in die brief wordt verwezen naar Kifid en wordt gewezen op de driemaandentermijn.

5.3 Als de Financiële dienstverlener bij het schriftelijk kenbaar maken van zijn definitieve standpunt wel heeft gewezen op Kifid, maar niet heeft gewezen op de termijn van drie maanden, moet Consument de Klacht indienen binnen een redelijke termijn na de afwijzing.

5.4 Als de Financiële dienstverlener bij het kenbaar maken van zijn definitieve standpunt niet heeft gewezen op de mogelijkheid de Klacht aan (de Geschillencommissie bij) Kifid voor te leggen, moet Consument de Klacht indienen binnen een redelijke termijn nadat hij begreep of had behoren te begrijpen dat hij met zijn Klacht bij (de Geschillencommissie bij) Kifid terecht kon. Dat geldt ook als de Financiële dienstverlener in de interne klachtprocedure niet binnen acht weken heeft gereageerd op de Klacht.

5.5 Voor de datering van de Klacht is de dag van ontvangst van de Klacht door de Geschillencommissie bepalend.

5.6 Als Consument de Klacht te laat heeft ingediend, kan de Geschillencommissie de Klacht toch behandelen:

a. als Consument naar het oordeel van de Voorzitter van de termijnoverschrijding geen verwijt kan worden gemaakt en de termijnoverschrijding niet anderszins voor zijn rekening en risico behoort te blijven, mits het belang van de Financiële dienstverlener door de vertraagde behandeling niet onredelijk wordt geschaad;

b. als uit de proceshouding van de Financiële dienstverlener blijkt dat deze de Klacht inhoudelijk beoordeeld wil zien.

Relevante berichten op de website van de bank

<https://www.abnamro.nl/nl/privé/hypotheeken/actuele-hypotheekrente/euribor/schikking.html>

Ik heb nog niets gehoord. Wanneer ontvang ik een aanbod?

Alle klanten die in aanmerking kwamen voor een aanbod, hebben van ons bericht ontvangen. Denkt u dat u in aanmerking komt voor een aanbod en heeft u geen bericht van ons gehad? Kijk dan bij 'Voor wie geldt de schikking niet' of neem contact met ons op.

Voor wie geldt de schikking niet?

Er is al een regeling met u getroffen in verband met rechtszaken en/of u bent al gecompenseerd voor de opslagverhogingen.

U heeft een vaste Euribor-opslag in de offerte.

U heeft een Maatwerk- of een Buitenlandhypotheek met een Euribor-rente. De uitspraak in de rechtszaak met betrekking tot Euribor geldt niet voor u. Voor deze hypotheeken gelden andere voorwaarden.

Brief van de consumenten van 23 november 2009

Op 22 oktober 2009 ontvingen wij van u een brief wanneer u aangeeft dat u besloten heeft de individuele opslag op het euribor-rentetarief per 1 november 2009 te verhogen van 1% naar 1,5%. Tijdens een gesprek van 3 november jl. waarbij u en dhr. ██████████ aanwezig waren is dit aan de orde geweest. Tot op heden hebben wij niets van u gehoord. Daarom ontvangt u nu een schriftelijke reactie van ons.

Wij gaan niet akkoord met de door u voorgestelde verhoging van de individuele opslag van 1 naar 1,5% en wel hierom. In uw voorstel om over te gaan tot verhoging van de individuele opslag verwijst u naar de algemene voorwaarden. In artikel 6 van de algemene voorwaarden is inderdaad opgenomen dat de individuele opslag per de eerste van een kalendermaand door ABN AMRO kan worden herzien. Deze algemene voorwaarden zagen wij voor het eerst tijdens het ondertekenen van het contract op 7 mei 2009. Wij waren toen al enige tijd met uw bank in gesprek over een te verlenen hypotheek. Tijdens de periode van verkenning gaven wij aan dat wij wel gebruik wilden maken van een variabele rente, maar dat dit rentetarief transparant moest zijn. Kortom, het moest voor ons als klant helder zijn waarop de renteschommeling gebaseerd was. U stelde daarom een product voor gebaseerd op het euribortarief met een individuele opslag. Voor ons in beginsel een prima voorstel, want dit is in ieder geval transparant, maar uw eerste voorstel, dat bestond uit het euriborrente tarief vermeerderd met een individuele opslag van 1,25% kon niet concurreren met een andere aanbieding die wij hadden ontvangen en derhalve hebben wij u destijds bericht geen zaken te doen met ABN AMRO. U nam toen contact met ons op en gaf aan graag zaken met ons te willen doen. U vroeg ons onder welke voorwaarden wij wel zaken met u zouden willen doen. Daarbij hebben wij aangegeven dat u dan akkoord zou moeten gaan met het voorstel van het euribortarief met een individuele opslag van 1%. U heeft toen aangegeven daarmee akkoord te kunnen gaan en zo is het contract opgesteld.

Zoals reeds vermeld zijn de algemene voorwaarden tijdens het tekenen van het contract voor het eerst aan de orde gekomen. Het verbaasde ons toen al en daarom stelden wij daarover een vraag aan u. Wij vroegen u of het aannemelijk was dat het individuele opslagtarief zou wijzigen. U heeft toen aangegeven dat ABN-AMRO volgens de algemene voorwaarden weliswaar de mogelijkheid heeft om dit percentage aan te passen, maar dat niet zomaar te verwachten was. Er moest dan wel een aanleiding in de markt zijn, anders zou dat de geloofwaardigheid van ABN AMRO aantasten. Naar nu blijkt komt de aanpassing van het individuele opslagtarief al 4 maanden na het ingaan van de hypotheek. Wij vinden dat daarmee sprake is van misleiding. Temeer omdat de individuele opslag een belangrijke rol heeft gespeeld in de onderhandeling. Dit is daarmee de kern van de overeenkomst. Wij zijn van mening dat algemene voorwaarden nooit in strijd mogen zijn met de kernbepalingen in een overeenkomst en dient u in onderhavig geval het contract te laten prevaleren.

Kortom, wij vinden dat u zich moet houden aan de gemaakte afspraken en zoals die door u zijn toegelicht en vinden het in strijd met de redelijkheid en billijkheid dat u hier een beroep doet op de algemene voorwaarden. Temeer ook omdat deze algemene toeslag niet concernbreed wordt doorgevoerd, maar er cliënten zijn die gewoon gebruik kunnen maken van de oorspronkelijke regeling, waaronder medisch specialisten. Blijkbaar is de aanleiding in de markt niet van dien aard om een concernbrede aanpassing van de individuele opslag te rechtvaardigen. Wij stellen dan ook hierbij in gebreke en sommen u om per direct het afgesproken tarief voor individuele opslag ter hoogte van 1% in rekening te brengen.

Brief van de bank van 12 januari 2010

Door middel van deze brief reageren wij op de door u geuite onvrede. Het gaat hier om de verhoging van de door de bank in rekening gebrachte individuele opslag op uw middellange lening, geadmistreerd onder nummer [REDACTED]. U wenst dat de bank de verhoging van de individuele opslag (van 1,00% naar 1,50% per 1 november 2009) met terugwerkende kracht ongedaan maakt.

Graag informeren wij u als volgt.

Basis is de door u ondertekende kredietovereenkomst van 19 mei 2009 terzake van een middellange lening, groot EUR 250.000,00. Op deze kredietovereenkomst zijn de **Algemene Bepalingen voor Kredietverlening door ABN AMRO (voor particulieren)**, versie januari 1999, van toepassing (hierna: "Bepalingen").

In de kredietovereenkomst is een variabele rente met u overeengekomen. In artikel III.3.2 van de Bepalingen wordt uitleg gegeven over de wijze van berekening en de informatieverstrekking dienaangaande. Kort samengevat kunt u daaruit opmaken dat de bank gerechtigd is de rente aan te passen op grond van de ontwikkelingen op de geld-en kapitaalmarkt.

De reden om de opslag te verhogen is gelegen in het feit dat het aantrekken van middelen om kredieten te kunnen verstrekken momenteel tegen hogere tarieven plaatsvindt dan in normale situaties. Dit komt door een algemene liquiditeitskrapte op de geld- en kapitaalmarkt. Hierdoor zijn onze inkooprijzen beduidend hoger dan het Euribor tarief.

Dit geldt overigens niet alleen voor ABN AMRO, maar voor elke financiële instelling die kredieten verstrekt op basis van variabele condities. Wellicht vindt u het niet juist dat de risico's welke zijn genomen door de financiële markten - waar onze instelling deel van uitmaakt - op u als cliënt worden afgewenteld. Wij kunnen ons goed voorstellen dat dit gevoel bij u leeft, echter de oorzaken en de gevolgen van de kredietcrisis bepalen in belangrijke mate hoe de bank zich nu en in de toekomst verder

kan ontwikkelen en een verantwoord kredietbeleid kan voeren. Helaas is het hierdoor noodzakelijk om de variabele rente aan te passen.

Over de toekomstige ontwikkelingen van de individuele opslag en de rente in zijn algemeenheid kunnen wij geen voorspellingen doen. Dit hangt af in welke mate er op de geld-en kapitaalmarkt een verdere ontspanning zal plaatsvinden.

Gelet hierop zijn wij niet bereid uw verzoek om de individuele opslag weer op 1,00% te stellen te honoreren. Wel bevestigen wij u bij deze dat wij u de verhoging van de eerste maand zullen vergoeden. Een bedrag van Eur 104,17,= (0,50% over Eur 250.000,= :12 x 1)

Hoewel wij uw ongenoegen wellicht niet kunnen wegnemen vertrouwen wij er op dat wij u door middel van bovenstaande uiteenzetting naar behoren hebben geïnformeerd.